

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ

ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ.ਜੇ.ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਬ੍ਰਹਮ ਦੱਤ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1949 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 191.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (V of 1908)-ਧਾਰਾ 80-ਅਪੱਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ- ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੱਡੀ ਰਕਮ - ਦੀ ਵਸਤੂ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ- ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ, ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV) ਧਾਰਾ 19- ਛੋਟ, ਜਦੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ-ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਜੇ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ।

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX) - ਅਨੁਸੂਚੀ 1, ਅਨੁਛੇਦ 2-ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖੋਚਲ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਬਜੈਕਟ ਕਾਫੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਡਰ ਜਾਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਰਾਹਤ" ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1947 ਦੇ ਐਕਟ XIV ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ

ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮੀਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ "ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ" ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਕਥਿਤ ਹੋਣ ਦਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

ਸ਼ਿਓ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 1949 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਜੀ.ਪੀ. ਜੈਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ।

ਐਸ.ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਨ.ਅਵਸਥੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਚੇਪੜਾ ਜੇ.- ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 5,713-13-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਦੱਤ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.ਈ. 325 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੈਕਸਲ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਸਤੰਬਰ, 1947 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਾਰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕਬਾਲ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਨ. ਸਾਹਨੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਰਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 22 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਵਿਖੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਝੂਠਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 7 ਮਈ, 1948 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੱਕ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਕਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਕਈ ਪੁਰਜੇ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ:-

(i) 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 3,435 ਰੁਪਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ

(ii) 1,700 ਰੁਪਏ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਤੇ

(iii) 578-13-0 ਰੁਪਏ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਪੁਰਜਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ:-

1. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਵੈਧ ਹੈ?
2. ਕੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
3. ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
4. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 80 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਰੁਈਜ਼ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਥਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 80 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ 27 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ। “ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 22 ਤੋਂ 30 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਸਤੰਬਰ, 1947, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕਲਾਇੰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਸੈਸਰੀਜ਼, ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ, ਟੂਲ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਕਲਾਇੰਟ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਕਲਾਇੰਟ ਉਸ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਈਟਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 88 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖੇਚਲ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ/ਮੁਦਾਲਾ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁੜ

ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਆਬਜੈਕਟ (object) ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਾਟੇ (ਭੰਨ-ਤੇੜ/ਘਸਾਈ) ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋਵਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਸਲਾ ਇੱਕੋ ਹੈ।

ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ (i) ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਅਤੇ (ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਰਤਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗਾਇਬ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੁਦਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਰਾਹਤ" ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਰਜਾ ਗਾਇਬ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। *ਚੰਦੂਲਾਲ ਵਡੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ* (A.I.R. 1943 Bom. 138.) ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰੇਗਾ। ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 80 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ ਬਿਉਮੋਂਟ ਸੀ.ਜੇ (Beaumont C.J) ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਦੇਖਿਆ।

"ਮੈਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨਾਲ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਕਿਸ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ * * * * *

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਵਾਧੂ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੂ ਦਾਅਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੇਗਾ।"

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ, *ਮਹੰਤ ਜਾਨਕੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ* ((A.I.R. 1941 East Punjab Oudh 355), ਲਗਭਗ ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਉਥੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਪੜਾ, ਜੋ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ 450 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਹ 225 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ 225 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਣਾਮੀ ਸੀ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।) ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗਲਤ ਜ਼ਬਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ "ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ", ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80, C.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ, ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਿਮੀਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਦਾਅਵਾ "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ।" ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ (i) 22 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ, (ii) ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਾਰ ਦਾ ਉਪਭੋਗਤਾ, ਅਤੇ (iii) ਕਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।

ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰ: 3 ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਵਿਖੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਨੰ: 3 ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸਿਆ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਹੀ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਤੱਥ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪੈਰਾ 9 ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

"ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, 1st ਕਲਾਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਕੋਲ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੰ. 1 ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1, ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 3, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ (11) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ "ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ" ਇਸਨੂੰ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (evacuee property) ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ "ਇਹ ਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੀ।"

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਵੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।"

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 3) ਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਗੜਬੜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਬਾਲ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੱਢਣ ਵੇਲੇ ਮੁਸਲਿਮ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (evacuee property) ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। "

ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1947 ਦੇ ਐਕਟ XIV, ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਖਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਐਕਟ XIV ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ 1947 ਦੇ ਹਰੇਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਕੱਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜੇ ਵੀ, ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਬੂਤਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (evacuee property) ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3, ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਕਾਰ ਬਾਰੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਆਨੰਦ, ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਦੇ ਇਕਬਾਲ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਸਤੰਬਰ 1947 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਵੇਖੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਥਾਣਾ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਵਿਖੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਥਾਣੇ ਲਿਆਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (evacuee property) ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ

ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (evacuee property) ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕਿਊਈਜ਼ (ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 1947 ਦੇ XIV ਦੀ ਧਾਰਾ 19, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ, ਇੱਕ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1947 ਦਾ ਭਾਗ IV ਸੀ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਸੀ। 1947 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ XIV 13 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਸੀ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ " ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ " ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਇਵੈਕਿਊ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਵਿਵਿਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

"ਜਿੱਥੇ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਾਂ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਾਮਾਨ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਿਗਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵੇਗਾ। ਇਲਾਕਾ ਜਿਸ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ। ਸੂਚੀ ਦੀ ਨਕਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।"

ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

"ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ- ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਿਗਰਾਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਨਕਲ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਥਾਈ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਵੈਕਿਊਈ ਦਾ ਪਤਾ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਭੇਜੇਗਾ।"

ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ " ਇਵੈਕਿਊਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ" ਸੀ, ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇਵੈਕਿਊਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਅਤੇ 3 ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੁਝ ਵੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਘੱਟ ਸਾਬਤ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ (ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1947 ਦੇ ਐਕਟ XIV ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹੀ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ "ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ।" ਸ਼ਬਦ "ਅਲੈਜ਼ਡ ਟੂ ਬੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਛੇਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕਟ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਟਨ ਪ੍ਰੈਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (A.I.R. 1927 P.C. 72.) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਨਹਿਰ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਹਿਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।" ਪੰਡਿਤ ਸ਼ਿਆਮ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਰਾਓਫ (A.I.R. 1935 All. 538), ਪੰਨਾ 541 'ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ-

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਖਾਵਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ / *ਮਾਤਾਜੋਗ ਡੇਬੇਵ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਸੀ. ਭਾਰੀ* (A.I.R. 1956 S.C. 44.), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਧਾਰਾ 197 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ-

"ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਐਕਟ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਫਰਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਉੱਠੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਇੰਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ."

ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਬੇਨਤੀ / ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਆਖਰੀ ਦੋ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2,278/13 ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ 1947 ਦੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕਿਊਜ਼ (ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ XIV ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ, 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੀਮੇ (ਫਰਦ) 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡੀ. ਕੇ. ਐਮ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ